БАРЛЫК ИЛЛӘРНЕҢ ПРОЛЕТАРИЙЛАРЫ, БЕРЛӘШЕГЕЗ!

ДУСЛЫК

КПССның ОКТЯБРЬ РАЙКОМЫ ҺӘМ ХАЛЫК ДЕПУТАТЛАРЫНЫҢ РАЙОН СОВЕТЫ ОРГАНЫ

ОРГАН ОКТЯБРЬСКОГО РАЙКОМА КПСС И РАЙОННОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга.	№41 (7058)	5 апрель, 1990 ел. ПӘНҖЕШӘМБЕ	Бәясе 3 тиен.

Хезмәт рапорты

Азык-төлек программасын тормышка ашыру өчен көрәшеп, «Рассвет» совхозы терлекчелек фермалары арендаторлары фидакарь хезмәтләре белән сөт җитештерүне арттыруга ирештеләр. Алар 1990 елның 15 мартына дәүләткә сөт сату буенча уникенче бишьеллык планын срогыннан күпкә алда башкарып чыктылар. Хәзерләүләр пунктына планда каралган 81240 центнер урынына 81527 центнер сөт тапшырылды.

Дәүләткә планнан тыш продукция сату дәвам итә.

Х. АТАУЛЛИН,
совхоз директоры.

• КПСС райкомында

Физкультура һәм спортка—киң юл

КПСС райкомы бюросының чираттагы утырышы үз язмышларын партия белән бәйләргә теләк белдергән бер төркем иптәшләрнең гаризаларын караудан башланып китте. Утырышта 11 кешене КПСС членлыгына кандидат, 16 хезмәт алдынгысын партия члены итеп кабул итү турында башлангыч партия оешмаларының карарлары расланды.

Көн тәртибендәге үзәк мәсьәлә буларак халык депутатларының район Советы башкарма комитеты башлангыч партия оешмасының һәм спорт комитетының КПСС Үзәк Комитетының һәм СССР Министрлар Советының «Физик культура һәм спортның массовыйлыгын тагын да күтәрү турында»гы карарын үтәү буенча эше тикшерелде.

Районда физик культураны һәм спортны үстерү буенча бердәм комплекс чаралар планы эшләнгән, халыкның үзенчәлекләрен исәпкә алып төп 12 юнәлеш сайланган. Районда 40 стандарт спорт залы, 34 җәйге мәйданчык, 2 стадион бар. 85 физкультура коллективы 16 мең кешене үз эченә ала.

Районда кышкы сезонны ачу, спартакиадалар, герой - якташларыбыз призларына ярышлар, турнирлар үткәрелә. Беренче тапкыр Кама аръягы зонасы буенча ТАССР чемпионатына футбол ярышлары узды.

Халык депутатларының район Советы башкарма комитеты башлангыч партия оешмасы һәм спорт комитеты физкультура-сәламәтләндерү эшен җәелдерү буенча чаралар күрә. Клублар каршында яңа секцияләр ачыла.

Шуның белән беррәттән, мәгълүм карарны гамәлгә ашыру юлында кимчелекләр күп әле. Партоешмада спорткомитет эшенә җитәкчелек системасы эшләнмәгән, физкультура-спортны оештыру өчен җаваплы коммунистларның отчетларын тыңлау кулланылмый, бу максатларга бүленгән средстволар үзләштерелми. Физкультура белгечләре җитешмәү, барларының мөмкинлекләреннән тулы файдаланмау борчу тудыра. Күп колхоз-совхозлар физкультура һәм спортны үстерү белән шөгыльләнмиләр, район ярышларында катнашмыйлар. Райбашкарма комитетының партоешмасы, район халык мәгариф бүлеге мәктәпләрдә иртәнге зарядканы, физкультминутлар кертү, озын тәнәфесләрдә хәрәкәтчән уеннар оештыру мәсьәләсендә ныклык күрсәтмиләр. Балаларны спорт секцияләренә тарту буенча эш канәгатьләнерлек алып барылмый. Физкультурадан азат ителгән балаларны дәвалау-сәламәтләндерү занятиеләренә тулы тарту буенча конкрет чаралар күрелми. ДОСААФ башлангыч оешмалары хәрби-патриотик тәрбия бирү белән аз шөгыльләнәләр. Балигъ булмаганнар һәм өлкәннәр арасында тәртип бозу, җинаять эшләү аеруча борчу тудыра.

КПСС райкомы бюросы бу мәсьәлә буенча кабул иткән карарда кимчелекләрне төзәтү, барлык физкультура укытучылары, спорт методистлары, тренерлар катнашында башкарма комитетның утырышын үткәрү, массовый физкультураны үстерүдә яшәп килгән кимчелекләрне тәнкыйть күзлегеннән чыгып анализлау, халык арасында, хезмәт коллективларында һәм хезмәт урыны буенча сәламәтләндерү эшен җәелдерүнең конкрет чараларын эшләүне йөкләде. Спорткомитетка, халык мәгарифе бүлегенә физкультура укытучылары, инструкторлар, методистлар, тренерлар хәзерләү һәм яңадан хәзерләү, ВЛКСМ райкомына, РОНОга хәрби хезмәткә чакырылучы яшьләрне физик яктан хәзерләүне яхшырту йөкләтелде.

Бюро «1941—1945 еллардагы Бөек Ватан сугышында совет халкының Җиңүенең 45 еллыгын бәйрәм итү турында» КПСС Үзәк Комитеты карары буенча махсус карар кабул итте.

КПСС райкомы бюросы, халык депутатларының район Советы башкарма комитеты белән берлектә, колхозлар һәм совхозлар, предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтчелләре арасында уникенче бишьеллыкның дүртенче елы производство заданиеләрен һәм социалистик йөкләмәләрен үтәү буенча социалистик ярыш нәтиҗәләрен карады һәм бер төркем алдынгыларны район Почет тактасына һәм район Почет китабына кертү турында карар кабул итте.

Утырышта бер төркем коммунистның персональ эше каралды. «Октябрьскагропромэнерго» дан С. В. Якшинга, «Октябрьскагропромхимия»дән Г. В. Алексашкинга элек бирелгән партия җәзаларын алу турында башлангыч партия оешмаларының карарлары расланды.

Утырышта каралган эшләр арасында партиядән чыгаруны сорап язган гаризалар да бар иде. Районың «Коопромторг»ның элекке директоры В. И. Чванова үзен эштән азат итү уңаеннан шәхси үпкәсен белдереп, партиялелегенә битараф калган, аның сафларыннан чыгаруны сорап гариза язган. Бюро бу мәсьәләдә башлангыч партоешма карары белән, ягъни аны партиядән чыгару белән килеште.

«Чишмә» колхозыннан пенсионер Г. В. Гафуров, газчы В. К. Галиев партия сафларында торырга теләмәгәннәр, взнос түләмәгәннәр. Алар да партиядән чыгарылды.

Геофизика эшләре Нурлат идарәсе инженер электронигы Н. И. Чугунов, район үзәк больницасыннан медицина җиһазлары буенча техникы В. П. Сазонов партиядән чыгу теләкләрен аның абруе киму белән аңлаттылар. Бюро аларны партиядән чыгару турында башлангыч партоешмалар карарлары белән килеште.

НУРБдан пенсионер А. Ф. Самаркин партия дисциплинасын бозган өчен аның сафларыннан чыгарылды. «Мамык» совхозы тракторчысы Л. С. Захаров, шундый фактларга юл кую өстенә, эчүчелек белән дә шөгыльләнгән. Аны да партия сафларында калдыру мөмкин түгел дип табылды.

Бюро «Сөлчә» совхозы бухгалтеры Е. Н. Сироткинаны һәм мөгезле эре терлекләр симертү буенча хуҗалыкара берләшмәдән Н. Ш. Фәтхетдиновны КПСС Уставының 16 параграфы нигезендә партия членлыгына кандидаттан төшеп калган дип санау турында башлангыч партоешмалар карарларын раслады.

ЯҢА ПРЕДСЕДАТЕЛЬ САЙЛАНДЫ

3 март көнне Салдакай авылында «Родина» колхозы колхозчыларының гомуми җыелышы булды. Анда колхозчылар, авыл халкыннан тыш КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов, район Советы башкарма комитеты председателе урынбасары А.И. Газизуллин, хуҗалыкка шефлык итүче 1 нче ПМК начальнигы Ф. Б. Мөлеков иптәшләр катнаштылар.

КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов җыелышны ачып, колхоз председателе Н. Н. Кузнецовтан эштән азат итүне үтенеп гариза керүен бәян итте. Колхозчылар бертавыштан аның гозерен канәгатьләндерүне якладылар.

Колхоз председателе постына кемне тәкъдим итәргә? Җитәкче сайлау халык иркенә куелды. Чыннан да, бүген хуҗалыктагы хәл бар яктан да авыр. Экономик күрсәткечләр түбән, терлекчелек производствосында шартлар һәм күрсәткечләр начар, социаль-культура объектларын төзүгә дә игътибар булмаган, эшче көчләр аз һәм иң үзәккә үткәне— юллар юк. Мондый шартларда хуҗалыкны күтәрү өчен белемле, инициативалы, дәрәҗәле җитәкченең нык кулы, көнне-төнгә ялгаган хезмәте кирәк. Җыелышта катнашучылар бу мәсьәләдә өч юлны күрсәттеләр. Слесарь В. Пиемиров бу постка колхозның баш бухгалтеры А. М. Пантеринны күрсәтте. Икенче берәүләр— шофер Л. Андреев, терлекче Н. Мөфтиханов, пенсионер В. М. Бураев, ферма мөдире Л. Д. Фролов җитәкчене читтән китерергә тәкъдим иттеләр. Ә өченче берәүләр —терлекче Х. Морзаханов, колхозчы С. Мостафина, сөтчелек фермасы мөдире Д. Мостафин — Салдакай урта мәктәбе директоры Ф. Р. Ногъманованы күрсәттеләр. Алар Флера Рәшидовнаның таләпчән, халык белән уртак тел таба алуын, инициативалы һәм тынгысыз булуын ассызыкладылар, үзен яхшы оештыручы буларак танытуын, халык арасында абруй казануын әйттеләр.

А. М. Пантерин, сәламәтлеге начар булуны сәбәп итеп, үз кандидатурасын алды.

Шулай итеп, ачык тавыш бирү юлы белән «Родина» колхозы председателе итеп 1958 елда туган, Казан педагогия училищесын, аннан Казан дәүләт университетының география факультетын тәмамлаган, башта Колбай Мораса урта мәктәбендә укытучы, 1988 елдан Салдакай урта мәктәбе директоры, КПСС члены ФЛЕРА РӘШИДОВНА НОГЪМАНОВА сайланды.

Җыелышта ул үзенә күрсәтелгән ышанычны акларга тырышачагын, бу җәһәттән колхозчыларның, белгечләрнең һәм район җитәкчеләренең ярдәменә исәп тотуын белдерде. Шунда ук яңа идарә составы да сайланды.

Җыелышта иптәш А.И. Газизуллин быелдан Якушкино — Салдакай арасына вак таш түшәлгән юл сала башланачагын әйтте.

Ф. Б. Мөлеков Салдакай авылында клуб салу эшенә керешәчәкләрен белдерде, хуҗалыкта икешәр фатирлы 4 йорт өлгертергә вәгъдә итте.

Йомгаклау сүзендә Х. Х. Морадыймов җыелышта катнашучыларга активлыклары өчен рәхмәт белдерде, киләчәккә хуҗалыкка мөмкин булган ярдәмне күрсәтәчәкләренә ышандырды.

Секретарьлар сайланды

2 апрельдә «Знамя Октября» колхозы партия оешмасының оештыру җыелышы булып үтте. Җыелыш халык депутатларының Елаур авыл Советы башкарма комитеты председателе итеп сайлануы уңаеннан Марат Зәкиевич Сафинны партия оешмасы секретаре вазифаларыннан азат итте.

Башлангыч партия оешмасы секретаре итеп Петр Павлович Иванов сайланды.

* * *

Шул ук көнне «Лесная Поляна» хуҗалыгы коммунистларының да җыелышы үткәрелде. Мөстәкыйль хуҗалык төзелү уңаеннан КПСС райкомы бюросы анда башлангыч партия оешмасы төзү турында карар кабул иткән иде. Җыелышта шушы мәсьәлә каралды. Башлангыч партия оешмасы секретаре итеп Юрий Геннадьевич Еграшкин сайланды.

Бу җыелышларда КПСС райкомының партия-оештыру һәм кадрлар белән эшләү бүлеге мөдире Ф. Ш. Галимов катнашты һәм чыгыш ясады.

* * *

Күптән түгел «Россия» колхозы коммунистларының да гомуми җыелышы булып үтте Ул оештыру мәсьәләсен карады. Колхоз партия оешмасы секретаре итеп Владимир Петрович Ендиряков сайланды.

• *Партия хроникасы*

Көнүзәк мәсьәләләр каралды

КПСС райкомында киңәшмә

31 март көнне КПСС райкомының конференцзалында үткән киңәшмәгә КПСС райкомы бюросы členнары, Совет председательләре, аларның урынбасарлары, район Советы президиумы членнары, җирле Советларның башкарма комитетлары председательләре, хуҗалык, оешма, предприятие җитәкчеләре, башлангыч партия оешмалары секретарьлары, КПСС райкомы аппараты работниклары, халык депутатларының район Советы башкарма комитетының җаваплы работниклары, АПО белгечләре чакырылган иде. Пленар утырышны халык депутатларының район Советы председателе, КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов ачты һәм 1990 елның беренче кварталы нәтиҗәләре турында чыгыш ясау өчен сүзне АПО председателе Х. Х. Гатинга бирде.

Иптәш Гатин авыл хуҗалыгында беренче квартал планнарының үтәлешенә йомгакны сөтчелек юнәлешендәге эшне анализлаудан башлады.

Район буенча беренче кварталда 71342 центнер сөт җитештерелгән, бу һәр сыерга өч айда 713 килограмм дигән сүз. Әлеге күрсәткеч үткән ел белән чагыштырганда 20 килограммга артыграк. Сөт җитештерүдә беренче урынны «Комбайн» колхозы алып тора. Алар үткән елның шул чоры белән чагыштырганда һәр сыерга 141 килограмм артык сөт җитештерделәр. II—III урында «Большевик», «Заветы Ильича» колхозлары. Оратор алар адресына җылы сүзләр җиткергәннән соң, таблицаның иң койрыгында урын алган хуҗалыкларга күчә. Сөт җитештерүдә иң «югары» урында «Родина» колхозы (председателе Н. Н. Кузнецов). Бу хуҗалыкта өч айда һәр сыердан бары 544 әр килограмм сөт савылган, бүген дә бирелә көнлек савым 6,7 килограммнан артмый. 27 нче урында баручы «Знамя Октября» (Ә. Ә. Насыйбуллин), Синдряков исемендәге (С. И. Белогубов) колхозлардагы хәл дә шуннан әлләни алып түгел. Ә бит шул ук вакытта Мичурин исемендәге колхозда бүген көнлек савым 12,6 килограмм тәшкил итә.

Шушындый ук чуарлык дәүләткә сөт сату мәсьәләсендә дә чагыла. Шул ук Мичурин исемендәге колхоз сөт сатуның квартал планын 117, «Татарстан» 134, «Үрнәк» —140, «Кондырча» 162 процентка үтәгәндә, «Россия», «Родина», Синдряков исемендәге, «Алга» колхозларында бу сан 95, 89, 88, 94 процентлардан артмый. Оратор әлеге саннарның халыктан сатып алынган сөт белән пропорциональлектә торуын ассызыклый. Әйтик, Кычытканлы авыл Советы халыктан сөт сатуны 244, Кормыш авыл Советы 165 процентка үтәгәндә, Колбай Мораса —48,1, Елаур —50, Биләр Озеро 32, Заречный —16, Төрнәс—47,7 процент белән чикләнә. Әлбәттә, моннан хуҗалыкка күп ярдәм көтеп булмый.

Докладчы сөт җитештерүдәге кимчелекләрнең сәбәпләрен ачып, көтүне яңарту, ясалма орлыкландыру эшенә туктала. Төп сәбәпнең шуннан да килүен «Родина» колхозы мисалында да күрергә мөмкин. Биредә 1 апрельгә 135 баш сыер каплатылырга тиеш булса да, алар 74 баштан узмаганнар. Ә «Татарстан», «Большевик» колхозларында исә моны да тәртиптә алып барырга өлгерәләр. Шул ук «Родина» перспективалы, нәселле терлекләр кайтару белән дә шөгыльләнми. Әлбәттә, мондый караш булганда үсешне каян көтәргә була? Әнә бит «Большевик», «Комбайн» колхозлары бу юнәлештә эшне беркайчан өзмиләр.

Иптәш Гатин сатылган продукциянең сыйфатына аерым туктала. «Мамык» совхозы, «Алга» колхозыннан түбән сыйфатлы сөт килүен әйтә. Гомумән, сөтне тапшыру тәртибенә күп хуҗалыклар җиңел карыйлар. Кайбер хуҗалыклардан, мәсәлән, «Игенче», «40 лет Победы», «Путь к коммунизму»дан сөтне пломбаламыйча озаталар, сөтнең авырлыгы һәм майлылыгында аермага юл ачыла. «Знамя Октября» кебек колхозларда (1 ферма) сөт накладнойсыз килә. «Москва», «Кондырча», «Таң»да әлегәчә майлылыкны билгеләмиләр.

Ит җитештерү буенча квартал планын район үтәп җиткерә алмады. «Алга», «Татарстан» колхозларында бу юнәлештә эш начар куелган. «Родина» колхозында мөгезле эре терлекләрнең тәүлеклек үсеше 467, «Заветы Ильича»да — 490, «Сөлчә»дә 459 грамм булуы да тирән борчуга сала. Шул ук вакытта ульяновлылар бу күрсәткечне 741 граммнан киметмиләр. «Комбайн»да да әлеге санны 779 граммга җиткерделәр. Дуңгызчылыкта да шул ук «Родина», «Россия», «Алга» һәм башка колхозларда хәлләр мактанырлык түгел: көнлек артым 180, 256, 205 грамм тирәсеннән узмый. Шул ук вакытта правдалылар 359, хафизовлылар 379 грамм тәүлеклек үсеш алуга ирешәләр. Бу күрсәткечләр районның ит сату буенча квартал планын 88 процентка гына үтәвенә дә китерәләр. Әлбәттә, «Правда», «Россия», «Путь к коммунизму», «Большевик» кебек колхозлар планны әйбәт башкардылар. Әмма күпчелек хуҗалыкларның бу юнәлештә сүлпән эшләве район адымына нык суга. Синдряков исемендәге колхоз ит сату буенча квартал планын 65 процентка гына башкарды, Муса Җәлил исемендәгедә ул 59, «Татарстан»да —58, «Алга»да бөтенләй 48, «Чишмә»дә 29(!) процент кына тәшкил итте. Шуның өстенә, итне хуҗалыкның эчке ихтыяҗларына күп тотуга да юл куела.

Аннан оратор ит җитештерүдә резервка туктала, каплату, үрчем алуга игътибар биреп җиткермәгән хуҗалыкларны тәнкыйтьли. «Знамя Октября», «Алга» колхозлары һәм «Мамык», «Төрнәс» совхозларында үлем-китемгә юл куелуын әйтә. Индивидуаль сектордан ит сату эшенең торышына канәгатьсезлек белдерә. Кормыш авыл Советы территориясендә һәр хуҗалыкка бары 3 килограмм күләмендә генә ит сатылган, Андреевкада —9, Заречныйда 2, Яңа Иглайда 3 әр килограмм ит тапшырылган.

Иптәш Гатин терлекчелектә продукция җитештерүне арттыру мөмкинлекләренә туктала, жом, аертылган сөт, эремчек суы алуны җайга салырга, халыкны чебиләр белән тәэмин итүне сузмаска кирәклеген ассызыклый, фуражны алыштыру өчен кукуруз онын ясау юлын аңлата. Ахырдан районда умартачылыкта эшләрнең канәгатьләнмәслек торышын билгеләп, район хуҗалыкларын терлекчелек продуктлары җитештерү һәм сату буенча дәүләт планнарын үтәүгә йөз тотарга, моның өчен барлык резервларны эшкә җигәргә чакыра.

КПСС райкомының икенче секретаре **Ә. В. Мөлеков** быелгы язгы чәчүгә әзерлек мәсьәләсен игенчеләрнең, механизаторларның тырышлыгын һәр гектардан 30 центнер уңыш алуга юнәлтергә, аларны шул максатка хезмәт куярга әзерләргә кирәклеген ассызыклаудан башлый. Быелгы һава шартларын анализлап, туфракта дымлылыкның мул булуын күрсәтә, быел вегетацияне 14—15 апрельләрдә башлау мөмкин булуын әйтә.

Бу юнәлештә эшне идарә утырышыннан башларга киңәш итә. Анда техниканың әзерлеген карап, аны 2 сменалы эш өчен механизаторларга беркетүне хәл итәргә. Шунда ук эш сәгатьләрен билгеләргә, сыйфат комиссияләрен расларга.

Иптәш Мөлеков чәчүне уңышлы үткәрү өчен техниканы ышанычлы әзерләү кирәклеген тагы бер тапкыр искәртә.

Ремонтның һәм регулировкалауның сыйфаты, аерым агрегатларны әзерләү үзенчәлекләре, агрегатларны запас частьләр белән тәэмин итү, ягулык салу пунктлары торышы, һәр бригада өчен техник хезмәт күрсәтүне оештыру турында бүгеннән кайгыртырга кирәк. Интенсив технология буенча эшләячәк техника аерым карау сорый. Бу җәһәттән КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймовның иң яхшы интенсив кырга конкурс үткәрү турындагы тәкъдиме дә хуплап каршы алынды.

Иптәш Мөлеков бригадара тикшерүләрне бик җентекләп, кабат тикшерүләр ясап үткәрергә кирәклеген ассызыклады.

Ә ярышучы хуҗалыклар арасында үзара техниканы кабул итүләр 3 апрельдән 10 апрельгә кадәр үткәреләчәк. Комиссия членнары техниканың торышы белән берлектә орлыклар, ашламалар төяү чараларына, техника куркынычсызлыгы мәсьәләсенә дә игътибар бирәчәкләр. Чәчү алдыннан үткәреләчәк бригада, отделение җыелышларында исә язгы чәчүне уңышлы башкарып чыгу өчен һәр мәсьәлә ваклыкларына кадәр каралырга, идеологик тәэмин ителеш, хезмәт шартлары җентекләп уйланырга тиеш.

Оратор чыгышында яшь җитәкчеләр, белгечләр өчен аеруча кирәкле күп мәсьәләләргә тукталды. Дым каплау, уҗым культураларын тукландыру, аларның тишелешен тикшерү буенча файдалы киңәшләр бирде. Кырларны чәчүгә әзерләүне озакка сузмаска, орлыклык материал турында кайгыртырга, чәчү чорында агрономик службаны тиешле югарылыкта куярга—бу җәһәттән оратор практик киңәшләрне бирә барды.

Ә. В. Мөлеков чыгышыннан күренгәнчә, чәчү —урып-җыю кампаниясен уңышлы башкаруда эшче көчләрне дөрес файдалану, аларны беркетү, вазифаларын аңлату, шартлар тудыру, сәламәт мораль-психологик климат зур роль уйный. Хуҗалык җитәкчеләре, белгечләр, идеология фронты работниклары барлык эшне шул хакыйкатьне күздә тотып оештырырга тырышырга тиешләр дә.

Киңәшмәдә районны газофикацияләү буенча билгеләнгән чараларның үтәлеше турында информацияне халык депутатларының район Советы башкарма комитеты председателе **В. В. Богатиков** ясады. Ул нигездә районда Синдряков исемендәге, Ульянов исемендәге һәм «Чишмә» колхозларында бу эшнең куелышы белән таныштырды, канәгатьләнмәслек акрынлык күрсәтүчеләрне тәнкыйтьләде. Киләчәктә газофикацияләү эшен планлаштырган хуҗалыклар җитәкчеләренә документация әзерләү, экспертиза үткәрү эшләрен җитезрәк башкарырга чакырды. Газофикацияләү —халык өчен зур уңайлыклар тудыра торган эш. Әмма ул җаваплы иптәшләрдән зур компетентлык, җитезлек һәм вакыты белән хәтта үткенлек тә сорый. Иптәш Богатиков халыкның социаль тормыш дәрәҗәсен яхшыртуны күздә тоткан һәр җитәкчегә бу мәсьәләләрдә белеп ориентлашырга, газофикацияләү эшен сузмаска өндәде.

Шәһәр Советы башкарма комитеты председателе **М. М. Фәррахов**ның чыгышы шәһәрне яшелләндерүгә кагыла иде. Оратор шәһәрнең йөзен үзгәртүгә, административ биналар тирәсен бизәүгә күп көч куйган НГДУ, АТП, МПП, МСОларны мактап телгә алды. Алар үзләре җаваплы участокларда тәртип салуга да җитди карыйлар. Шул ук вакытта иптәш Фәррахов шәһәрне бизәү, чистарту эшенә бармак аша караучы оешма-предприятиеләрне дә шактый атады. Биредә производство участокларында да тәртип җитәрлек түгел. Түбән склад —шуның ачык мисалы. Оратор җыелышта оешма-предприятиеләрнең быел яшелләндерү буенча нинди күләмдә эш башкарачакларын санап үтте, шәһәр Советы карары нигезендә өмәләр оештырылачагын әйтте. Шундый ук эшләрне һәр торак пунктта башкару кирәклегенә тукталды.

«Район партия оешмаларында отчет һәм сайлаулар». Бу тема буенча КПСС райкомының оештыру-партия һәм кадрлар белән эшләү бүлеге мөдире **Ф. Ш. Галимов** чыгыш ясады. Ул нигездә республикада отчет-сайлау кампаниясенең КПССның XXVIII съездыннан соң үткәреләчәген хәбәр итте. 42 нче өлкә партия конференциясенә һәм КПССның XXVIII съездына депутатлар сайлау тәртибен аңлатты. Аннан иптәш Галимов соңгы вакытта партия оешмаларында КПСС Үзәк Комитеты платформасы проекты, КПСС Уставы проектын өйрәнү һәм тәкъдимнәр туплау буенча юнәлеш бирде.

КПСС райкомы секретаре **А. А. Коростелев** үз чыгышында язгы чә- чүдә идеологик тәэмин ителеш мәсьәләсенә ка- гылды. Аннан В. И. Ле- нинның тууына 120 е- уңаеннан үткәреләчәк ча- раларга тукталды, 1 нче Май демонстрациясенә д- ныклы хәзерлек белә- килергә кирәклеген әйт- те. Шунда ук Бөек Җи- ңүнең 45 еллыгы уңаен- нан «Хәтер китабы» төз- эшенең барышы белә- таныштырды, бу мәсьә- ләгә җитди якын килерг- чакырды.

Киңәшмәнең плена- өлешен КПСС рай- комының б- ренче секретаре **Х. Х. Морадыймов** чыгыш- йомгаклады. Ул шәһә- һәм авылның үзара яр- дәм темасына багышла- ган иде. Бу ярдәмне үзар- файдалы нигездә алы- барырга кирәклегенә б- сым ясап, быел һәр ху- җалыкның үзен һә- шефларын карабода- яшелчә, бәрәңге, ба- белән тәэмин итүенә иг- тибар биреләчәген бе- дерде. Иптәш Морады- мов шунда ук хуҗалы- ларга беркетелгән шеф- лар белән таныштырды- бу максаттан бердәм т- нышу көне итеп 3 апрел- сайлануын белдерде. Е- көнне 15.00 сәгатьтә х- җалык җитәкчеләре у- шефлары җитәкчеләре- кабул итәргә, файдал- килешү төзергә тиешлә- Хәлил Хәмзиевич шеф- лык ярдәмен оештыру- күпторле мөмкинлекл- һәм юллар барлыгын кү- сәтте.

Оратор чыгышын- Единение поселогында я- пионер лагере булды- мөмкинлеген кү- сәтте, балаларның ял- файдалы оештыру бел- кызыксынган оешма-пре- приятиеләрне берләш- эшләргә чакырды.

Шәһәр һәм авыл а- сындагы үзара ярдәм я- баскычка күтәрелергә т- еш. —Х. Х. Морадыйм- чыгышын янә шунд- рухта тәмамлады.

КПСС райкомында киңәшмә эшен секциял- гә бүленеп дәвам итт-

*Терлекчелекне удар фронт итик!
*Язгы чәчүгә — ныклы әзерлек, темп һәм сыйфат!
*Шәһәребезне гөлбакча итик!
*Зәңгәр ягулыкка —яшел урам!
*Бәйрәмнәрне лаеклы каршылыйк!
*Урак һәм чүкеч дуслыгын ныгытыйк!

Яхшы орлык—уңышка нигез

Беренче багана — хуҗалыклар исемнәре, икенче—1990 елның 1 апреленә район хуҗалыкларында салынган 1 классы, өченче — II классы, дүртенче— III классы, бишенче— кондициясез орлык.

Хуҗалыкара берләш.	100			
«Восход»	97,0	3,0		
«Рассвет» совхозы	90,5	9,5		
Хафизов исем.	89,0	11,0		
«Сөлчә» совхозы	87,0	13,0		
XXI партсъезд исем.	82,4	17,6		
«Россия»	82,4	17,6		
Мичурин исем.	82,0	18,0		
Синдряков исем.	81,7	18,3		
«Мамык» совхозы	73,0	22,0	5,0	
«Москва»	69,0	31,0		
«Большевик»	67,0	33,0		
«Путь к коммунизму»	64,5	35,5		
«Заветы Ильича»	61,0	39,0		
«Таң»	58,0	42,0		
«Родина»	55,0	24,0	21,0	
«Татарстан»	51,5	35,0	13,5	
«Игенче»	45,3	35,2	19,5	
«Комбайн»	41,0	57,0	2,0	
«40 лет Победы»	40,0	52,0	8,0	
Ульянов исем.	37,5	62,5		
«Алга»	36,0	64,0		
Муса Җәлил исем.	32,0	31,0	37,0	
«Правда»	28,5	61,5	10,0	
«Чишмә»	28,5	71,5		
«Төрнәс» совхозы	28,5	61,0	10,5	
«Знамя Октября»	13,0	66,7	—	20,3
Район буенча	61,5	33,5	4,5	0,5

* * *

Авыл хуҗалыгы культураларының уңышын күтәрүне тәэмин итүче күп факторлар арасында орлык аерым урын алып тора. Бары чәчүне интенсив нигездә югары сыйфатлы орлыклар белән үткәргән очракта гына хуҗалыклар бөртекнең мул чыгасына исәп тота алалар.

Никадәр авыр булуга карамастан, орлык әзерләү эшен уңыш җыйганда ук алып барган хуҗалыклар күп оталар. Бүген хуҗалыкларда чәчеләчәк орлыкның 95 проценты дәүләт стандартының беренче һәм икенче классына җавап бирә. Бу дәүләт орлыкчылык инспекциясе белгечләре тарафыннан барлык хуҗалыкларда үткәрелгән контроль ревизия вакытында ачыкланды. Март аенда төгәлләнгән икенче —чәчү алдыннан орлыкларның чәчүгә яраклылыгын тикшерү дә аларның яхшы саклануышта булуын раслады.

Әмма югары сыйфатлы орлыклар хәзерләү эше төгәлләнмәде әле. Аларны эшкәртү, хуҗалыкара алыштыру, дәүләт ресурслары фондыннан алмаштыру кебек эшләр башкарып, орлыкның сыйфатын һәм сортын яхшырту мөмкинлекләре бар. Соңгысы максатында 1990 ел язгы чәчүенә 200 тонна сабан бодае бүленде, нәтиҗәдә түбән шытымлы орлык партиясен «Омская-9» бодае орлыгына алыштырырга мөмкинлек туды. Күп кенә хуҗалыклар бу максаттан республиканың тәҗрибә-производство хуҗалыкларына мөрәҗәгать иттеләр.

«Орлык» программасын хәл итү өчен безгә мөмкин кадәр интенсив типтагы, дефицит һәм перспектив сорттагы яисә югары репродукцияле орлыклар туплау кирәк. Бәхеткә, белгечләрнең ярысыннан артыгы үз җитәкчеләрен бу хакыйкатькә инандыра алдылар һәм кыенлыкларга карамастан, сабан культураларының югары уңыш бирергә сәләтле орлыкларын булдыру юлын таптылар. Моны районның һәр гектардан 30 центнер уңыш алу турындагы социалистик йөкләмәсен үтәү йөзеннән эшләнгән адым дип карарга кирәк. Бу мәсьәләдә «Игенче» колхозы җитәкчеләре һәм белгечләрен мактап телгә аласы килә. Алар бодай һәм солының элита сортларын кайтардылар, хуҗалыкара алмаш вакытында югары репродукцияле вика орлыгы тупладылар. Кышкы-язгы чорда Хафизов исемендәге, Мичурин исемендәге, «Россия», «Татарстан», «Восход», «Москва», «Үрнәк» колхозлары, «Төрнәс» совхозы һәм башка хуҗалыклар да орлыклык материалны шактый яхшырттылар, шулай ук авыл хуҗалыгы культураларының уңышын күтәрүгә нигез салдылар.

Әмма АПО белгечләре киңәшенә колак салмаучылар да бар әле. Берничә хуҗалык борчакның коелмый торган «Труженик» сортына өстенлек бирү кирәклеген һич кенә дә тыңларга теләмәде. «40 лет Победы», «Таң», «Чишмә» колхозлары шундый авыр сөяклеләр булдылар. Ә бит бу элита орлыкны кирәк кадәр күләмдә «Большевик» колхозыннан алырга мөмкин иде. 1990 ел уңышыннан борчак орлыгын тулысынча коелмый торган сорттан салу бурычы тора.

Быел районлаштырылган түбәндәге сорт орлыклар чәчәргә тәкъдим ителә: йомшак сортлы язгы бодайлардан «Иртышанка-10», «Энита», «Симбирка» һәм «Омская-17», каты сортлардан «Светлана», арпаның «Нутанс-778», «Московская-2», «Абава» сортлары, солының «Скакун», «Друг», тарының «Камское», борчакның «Труженик», башлангыч орлыкчылыктан тыш «Казанский-38», виканың —«Луговская-83», «Льговская-60» һәм «Омская-8» сортлары.

1990 елга перспективалы дип бодайның «Энита» һәм «Симбирка», виканың «Луговская-83» сортлары табылдылар. Бу орлыклар безнең районда бары 3 хуҗалыкта бар: Мичурин исемендәге, «Россия» һәм «40 лет Победы» колхозларында.

Дефицит сортлар итеп «Светлана» сабан бодае, «Нутанс-778» арпасы, «Скакун» солысы, «Труженик» борчагы, «Луговская-60» викасы, «Моршанский» кындырагы,«Кинелский» доннигы санала. «Восход», «Россия», «Татарстан» колхозларында алар сабан культуралары орлыгының 35—74 процентын тәшкил итәләр. Белгечләргә киләчәктә бөртеклеләр уңышына мул өстәмә бирергә сәләтле бу орлыкларны булдыру бик кирәк.

Шул ук вакытта, көчле сортларны да туплау зарур. Аларга «Иртышанка-10», «Омская-17», «Саратовская-29» сабан бодае керә. Алар Синдряков исемендәге, «Восход», «Чишмә», «Таң» колхозларында һәм «Мамык» совхозында барлык сабан культураларының 25—40 проценты күләмендә бар.

Сыйфат ягыннан «Друг» солысы һәм «Донецкий-8» арпасы да кыйммәтле саналалар. Бөртеклеләрнең һәм бөртекле-кузаклы культураларның уңыш бирүчәнлеген күтәрергә сәләтле дип элита һәм беренче— бишенче репродукция орлыкларны санарга була. Мичурин исемендәге, «Россия», «Большевик», «Алга», «Комбайн», XXI партсъезд исемендәге, «Татарстан» «Таң» колхозлары һәм «Төрнәс», «Рассвет» совхозларында алар чәчүлек орлыгының 90—100 процентын тәшкил итәләр. Әмма «Заветы Ильича», «Знамя Октября», «Родина», «Чишмә», «Москва», Муса Җәлил исемендәге колхозлар һәм мөгезле эре терлек симертү буенча хуҗалыкара берләшмәдә алар сабан мәйданының 30—50 проценты күләмендә генә булуы күңелле хәл түгел.

Уңышны киметүгә юл ача торган солыча чүп үләне турында басым ясап әйтәсе килә. Аның белән чүпләнгән орлык районда сабан культураларының 30 процентын алып тора. Бу үткән елдан 10 процентка түбәнрәк. Әмма шатланырлык урын юк. Чөнки «Правда», «Путь к коммунизму», «Игенче», «Заветы Ильича», «Алга», «Комбайн» колхозларында мондый хәл орлыкларның 47—66 процентында күзәтелә.

Чәчү чорында агротехник таләпләрне үтәү дә зур роль уйный. 1990 елда каты сортлы сабан бодаен 1 гектарга 5 млн. данә, йомшак сортларын —5,5 млн. данә, арпаны —6 млн. данә, солыны —5 млн, борчакны —1,3 млн, виканы—2,5 млн., тарыны—3 млн. данә чәчәргә киңәш ителә. Шикәр чөгендерен 1 погон-метрга 18—20 төп яки 2 чәчү берәмлеге, рапсны —1 гектарга 10—15 килограмм, кандала үләнен—15 —20 килограмм, бәрәңгене 40 центнер күләмендә чәчү отышлы булачак. Бөртекле сабан культуралары 5—6 сантиметр, борчак —7—8, сорго —4—5 сантиметр, рапс, донник—2—3 сантиметр, шикәр һәм азык чөгендере —3,5, бәрәңге 15—16 сантиметр тирәнлектә чәчелергә тиеш.

Чәчү алдыннан хуҗалыкларга орлыкларны әзерләү эшен ташларга ярамый. Үсү көче зәгыйфь булган орлыкларны җылылык, һава белән җылыту кирәк, моның өчен амбар ишекләрен һәм тәрәзәләрен ачу шарт. Кояшлы көннәрдә сабан культураларын кузгату да яралгыны хәрәкәткә китерергә булыша.

Инкрустацияләүне дә онытмаска кирәк. Аны сабан культураларының 80 процентына, бигрәк тә интенсив технология буенча чәчеләчәк орлыкларга тулы доза препаратлар белән үткәрергә кирәк.

Көзге культураларның күчмә фондын саклап кала алган хуҗалыкларга мактаудан кала сүз юк. Кагыйдә буларак, алар сабан культураларыннан аерым сакланырга тиешләр. Инде бергә икән, аларны чыпта белән капларга, тынычлыкта сакларга кирәк. Бары июль аенда, чәчү алдыннан гына калибрлап, беренче класс нормаларына җиткерергә киңәш ителә.

Яхшы орлык— ярты уңыш ул, бу хакыйкать күптән расланган. Иген язмышы турында чын күңелдән кайгырткан белгеч әлеге нечкәлекләрне белсен һәм үтәргә тырышсын иде.

Е. ЯКУНИНА,
дәүләт орлыкчылык инспекциясе начальнигы, халык контроле район комитетының штаттан тыш инспекторы.

УКРАИНА ССР. Донецк өлкәсенең «Донбасс» агропромышленность комбинаты регион өчен гади булмаган продукция җитештерә башлады. Бирегдән инде кибетләргә беренче партия кофе җибәрелде. Аны «Донбасс»ка Колумбия һәм Индиядән җибәрделәр. Ә эшкәртү һәм төрү эшләрен комбинат составына кергән фабрика башкара. Кофе (ел саен 400 тоннага якын) кабул итү һәм эшкәртүгә керешкәнче фабрикада яңа кондитер цехын хәрәкәткә керттеләр. Яңа цехта яңа продукция —козинаки да җитештерәләр.

Рәсемдә: технолог Светлана Евгеньевна Зволинская козинакиның сыйфатын тикшерә.

ТАСС фотохроникасы.

Старт алдыннан

Сугару сезоны якынлаша. Һәрвакыттагыча, аңа әзерлек этабындагы соңгы эшләр башкарылып килә. Бүген инде барлык буаларга да юллар ачылган, торбаларның эшермәләре тикшерелгән. Электр, дизельле насос станцияләренә ревизия үткәрелгән. Һәр елдагыча, буаларга 20—30 тонна авария материалы —ком ташылды. Болар һәммәсе —инде башкарылган эшләр. Әмма без колхоз-совхозларда сугару хуҗалыгын тикшергәндә шактый гына кимчелекләргә дә тап булдык. «Правда» колхозында, мәсәлән, ясалма буадагы 300 мм. зурлыгындагы эшермәдә ярык хасил булган. Бу —аларны кыш буена игътибардан читтә калдыру нәтиҗәсе. «Восход», Синдряков исемендәге колхозлар буаларында автомат су чыгару юллары ачылмаган. Мондый эшләрне үткәрүне сузу—сугару эшенә игътибар җитенкерәмәүдән килә.

Ә бит район хуҗалыкларында күпме мәйдан сугарулы көтүлекләргә бүленгән. Район терлекчелегендә продукция алуны үстерү өчен сугарулы көтүлекләрнең нинди файда бирүен сөйләп аңлату да артык. Аны тулы куәтенә файдалануның нинди нәтиҗә бирергә сәләтле булуына бер мисал гына китерәсем килә. Үткән ел «Россия» колхозында В. Перепелкин звеносы сугарулы көтүлекләрнең һәр гектарыннан 52,2 центнер азык берәмлеге алды. Инде чагыштырыгыз: «Восход», XXI партсъезд исемендәге колхозда бу күрсәткеч 15,1—15,7 центнер азык берәмлегеннән артмады. Күпме югалту, күпме оттыру—моны һәркем аңларлык.

Быелгы хуҗалык елында терлекчелек продуктлары җитештерү буенча планнар зурдан. Сугару эшен әлеге максатларга ярдәм итәрлек дәрәҗәгә кую юнәлешендә дә шактый эшләр башкарылды. Бу җәһәттән район ремонт-техник предприятиесенең техник хезмәт күрсәтү станциясе күрсәткән ярдәмгә аерым тукталасым килә. Станция инженеры В. Тихонов сугару техникасын СНП-75-100 насос станцияләрен ПД-10 пусковой двигателенә күчерү буенча зур эш башкарды, безне аккумулятор дефицитыннан коткарды. Бу—сугару техникасының өзлексез эшләве өчен бер плюс булачак.

Безнең «урак» өстенә санаулы гына вакыт калып бара. Сугару эшенә апрель азагында ук керешкән еллар була. Шуңа да хәзер сугару звеноларын кадрлар белән тәэмин итү, техниканы тулы әзерлек сызыгына кую буенча соңгы эшләрне карау вакыты җитте. Культуралы көтүлекләрне мул азык чыганагы итү максатын күздә тотып эшләүче һәр звено, һәр коллектив бүгеннән эшкә керешергә әзер булырга тиеш.

Н. ЛАРИОНОВ.
НУӘООСның баш инженеры.

Яхшы кәеф— ярты уңыш

Апрель көлүе безнең шәһәргә кай яктан килеп керде икән? Сәүдә рәтләре гөрләгән Кормыш микрорайоны ягыннанмы? Күңелле такмаклары белән автовокзалданмы? Юктыр, ул тубалы белән үзәк мәйданга килеп төшкәндер дә кеткелди-кеткелди бөтен шәһәр буена таралгандыр: район культура йорты янына, кинотеатр алдына, сәүдә үзәге урамына, тагы арырак, тагы ераграк тәгәрәгәндер. 1 нче апрельнең сүрән иртәсендә әллә нинди бәйләнчек җилгә дә карамыйча урамга агылган халыкның йөзеннән бер дә китмәде ул елмаю. Көлү шундый шаукым шул ул: картны-яшьне аралamый, ир-атны, хатын-кызны аямый, ә иң яратканы —нәниләр, балалар аның. Алар олыларны бер түгәрәктән икенчесенә әйдиләр, урамдагы мәзәкчеләрне әйләнә-әйләнә карыйлар, күңелле транспорантларга шаккатып текәләләр, кайнар шашлык, тәмле пирожное, салкын мороженоены да алар авыз итәргә телиләр, фотога төшәләр, атка атланып йөриләр, шашка уйныйлар, тагы әллә ниләр эшлиләр...

Ә өлкәннәр нишлиләр? Ышансагыз ышаныгыз, алар да нәкъ шул ук шөгыльләр белән мәшгульләр. Апрель галәмәтедер инде. Юкса, аяз көн уртасында су сөлеге кебек егетләр бөтен көчләрен куеп «район молокосослары» дигән исем өчен көрәшерләр идеме? Имезлектән сөтне яңа туган бозаудан ким суырмыйлар. Яки кайсы адәм Алып хәтле аяк киеме белән мактаныр иде? Аннан да «яманы» бар әле: кайсы ир-атның такыр башын ялтыратып... пеләшләр ярышына кергәне бар? Ә апрельдә боларның һәммәсе күңелле, үпкәсез көлү генә тудыра, аны яңа мәзәкләр күмә. Культура йорты каршында район культура йорты, китапханә работниклары аларны бик оста оештырганнар. Җыры да бар, монологлары да, күңелле конкурслар, такмаклар да гөрләп кенә торды. Әмма төркем биредә генә дип уйламагыз. Янәшәдә ДОСААФ, физкультурачылар оештырган ярышларда егетлекне янә яңа һөнәрләрдә күрсәтергә була иде әле. Шашкачылар, мәргәннәрдән тыш «озын аяклар»да йөгерү, «әтәч» сугыштыру ише кәмитләрдә дә теләп катнаштылар тамашачылар.

Ә ВЛКСМ райкомы, яшьләр оештырган түгәрәк исә поход театрын хәтерләтә иде. Алып баручы И. Хәлимовның теле-телгә йокмый. Биредә җырчыларга пародия дә, күңелле аукцион да тамашачыларның кәефен күтәрде, күптөрле конкурсларда катнашырга теләүчеләрне шулай ук кыстап торасы булмады. Халык елмайды, халык көлде, халык күңел ачты. Сәүдә рәтләре арасында 2 нче мәктәп укучылары мәйдан тотты, автовокзал янындагы сәхнәгә СПТУ яшьләре сикереп мендәләр... Уеннары килешле, сүзләре үткен, көлкесе дә мәгънәле...

—Эһ, әттәгенәсе, менә мунчачыларның кирәген бирделәр, —диде берәү арадан телт шартлатып Күрәсең, күптәнге үпкәсе бар тегеләргә.

—Әле син элемтәчеләр турындагысын ишетми калдың,—диде янәшәдәгесе кулын селтәп. Әһә, дим, бусы—һәр ике як өчен файдага китәсе көлү икән. Бар шул әле андый галәмәтләр дә бездә, яшерен-батырын түгел, бар. Күңелле тамаша башланырга иртәрәк,кибетләрдә йөрергә чыккан халыктан сорасагыз да әйтеп бирерләр иде теманы. Кышкы аяк киемнәре, кондитер-гастрономия әйберләре, галантерея товарлары сәүдәсе янындагы чын «сугыш» апрель шаяруыннан күпкә ерак иде. Дефицит шулай әдәпне дә, чаманы да югалттыра да куя бугай. Юкса, шагыйрь бик әйбәт кисәтә дә бит безне.

«Тик үзебез генә калмыйк, Әй, адәм көлкесенә»...

Хәер, ял итәргә чыккан кешеләр моны тизрәк онытырга тырышканнардыр. Чөнки шәһәрдә — көлү көне бит, кемгәдер ачу саклау да, кемнеңдер хәтерен калдыру да үзе гөнаһ. Көлке каян килде икән дигән идек. Каян килсә дә —аңа урын түрдән. Ә көлдерүчеләр — мәзәкчеләр, күңел ачучылар халык кәефен күтәрергә дип бик күп җирдән җыелганнар иде. Иң элек культура бүлеге, ВЛКСМ райкомы үз активистларын туплый алган. Егоркинодан вокаль-инструменталь ансамбль катнашты, сүз осталары А. Еремеев Торноястан хәтле килергә иренмәгән, аның һөнәрдәше Н. Сенькин исә Төрнәс юморын алып килгән. Шәһәр оешма-предприятие, мәктәпләр коллективлары, комсомол секретарьлары да барлык фантазияләрен эшкә җиккәннәр, район китапханәчеләре үз зарларын такмакка салып ялт иттереп җырлап бирделәр. Салкын көнне бинкөлә сәүдә иткән сатучылар, пешекчеләр, фотографлар, көнкүрешчеләрнең сабырлыгына, киң күңеллегенә таң калырлык иде. Кыскасы, быел көлү көне үткән елгыдан да үткенәйгән, форма ягыннан баеган, аны оештыручылар халык тарафыннан иң җылы сүзләргә лаеклар иде. Безнең катлаулы, тынгысыз тормышыбыздагы һәртөрле җитешсезлекләребезне, проблемаларыбызны онытып, дөресрәге, аларны елмаю аша бәяләргә юл ачып, күңел көрлеге, оптимизм һәм яктылык китергән бу бәйрәм шәһәребезне шулай гел үз итсен иде. Яхшы кәеф— ярты уңыш бит ул.

С. ХӘЙРУЛЛИНА.

ПОЛКТАШЛАР, КАЙДА СЕЗ?

«Хатирәләрен мәңгеләштерү һәм туган як музеенда экспедиция оештыру максаты белән» Свердловск өлкәсенең Невьянск шәһәрендә Кировоград аэроклубын 1936—39 нчы елларда тәмамлап чыгучы очучыларны, парашютчыларны һәм даими составны, шулай ук 1941 нче елда Көньяк-Көнбатыш фронтында 226, 227, 94, 54 нче авиаполклар һәм 7 нче разведэскадрелия составында хезмәт итүчеләрне, аларның туганнарын эзлибез.

Мәгълүматларны түбәндәге адрес буенча җибәрүегезне сорыйбыз: 624170. Свердловск өлкәсе, Невьянск шәһәре, Ленин урамы, 18 нче йорт, 5 нче фатир.

Д. СВЕЧНИКОВ.

«Там-там, тамчы, там...»

Җырлыйлар диярсез. Җырламый ни хәл итәрсең? Октябрьская урамындагы 91 йортта икенче катта яшәүчеләрнең көндәлек зары бу. Су кранын ачалар да, буш пыжылдауга текәлеп, ходайга ялварган сыман, әнә шул мәгълүм җыр сүзләрен сузалар. Дөрес, тамган чаклары була, тамчының. Әмма аңа тилмергән чаклары—һәр көнне.

1986 елда йортка капиталь ремонт үткәргәч тап булды халык шундый «бәхеткә». Аңа кадәр су гөрләп агып тора иде. Яңа линиягә тоташтырдылар да— шуннан китте теге «тамчылы» көннәр. Аһ итте яшәүчеләр, вах итте, тавышланды, бетте... Зарлана торгач, янә чокыр казыдылар, яңа линиягә тоташтырдылар, инде суда коенабыз икән дип хыялланганда... менә сиңа мә! Янә шул ук тамчы! Күршедәге Пушкин урамы 48 нче йортта су бар, —биредә «корылык». Күршедәге йортта җәй буе бакчага су сипteләр, бирәдәгеләр —ел әйләнәсенә чиләк тотып суга йөгерделәр. Чүлдә яшиләрмени, бичаралар, су килгән көнне төн уртасына кадәр юалар, коеналар, ваннага, чиләккә, иләккә су җыялар.

Калган көннәр өчен запас ясаулары имеш, бичараларның. «Юкса, там-там, тамчы там», дип җырлап кына тормыш бармавына ышандылар инде алар. Бигрәк тә МПП җитәкчеләренә исәп тотарга ярамавын аңладылар. Тамчы ташны да тишәргә тиеш иде бит, югыйсә... Тегеләрнең бәгырьләре таштан да каты булды бугай. «Инде нишләргә, янә теге җырны сузарга микәнни?», дип сорыйлар миннән бәхетсез йортта яшәүчеләр. Мин җавапны МППдан көтеп карарга уйлыйм әле. Аннан —карарбыз.

«ЧЕМЕТ».

Чын күңелдән

Кормыш поселогында яшәүче сөекле әниебез Фатыйма Кәримовага 60 яшь тулды. Аны туган көне белән котлыйбыз. Кадерле әниебез сиңа озын гомер, бәхет, шатлык, сәламәтлек телибез.

БАЛАЛАРЫ, КИЯВЕ, ОНЫКЛАРЫ.

82 Котлыйбыз

Чурабатыр авылында яшәүче кадерле әтиебез сугыш һәм хезмәт ветераны, сугышчан орден һәм медальләр кавалеры Николай Алексеевич Кучаевка 82 яшь тула. Шул уңайдан аны чын күңелдән котлыйбыз. Аңа нык сәламәтлек, озын гомер, тынычлык, шатлык, бәхет телибез.

УЛЫ ВОЛОДЯ, КИЛЕНЕ НАДЕЖДА ҺӘМ ОНЫКЛАРЫ ТОЛЯ, РОЗА, АРТУР.

РЕДАКТОР Ә. У. АБДУЛЛИН.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000. Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: редактор—2—12—14, 2—22—81, редактор урынбасары һәм җаваплы секретарь—2—10—44, рус теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары—2—14—16, чуваш теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары —2—15—63, агропромышленность бүлеге—2—22—51, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Фидания Хәйретдинова җыйды. Рима Ганеева верстка ясады. Клара Бобкова басты. Корректор—Зөлфия Вәлиева.

Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТАССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 41. Тираж 3.890.